Follow up rapportage bevindingen Rapporten Rekenkamercommissie Opmeer 2018-2019

In de bijlage treft u de ambtelijke follow up aan op de aanbevelingen die de rekenkamercommissie (RKC) in haar rapporten heeft gedaan naar aanleiding van de rekenkameronderzoeken in de jaren 2018 en 2019.

In het overzicht is per rapport de aanbeveling van de RKC terug te vinden en de stand van zaken voor wat betreft de opvolging van deze aanbevelingen. Om de resultaten van de aanbevelingen te visualiseren, wordt er gewerkt met 3 kleuren, te weten:

Kleur	**Status**
	Groen: de aanbeveling is opgevolgd of er wordt aangegeven waarom wordt besloten om de aanbevelingen niet op te pakken.
	Oranje: de aanbeveling is in gang gezet, maar nog niet volledig opgevolgd
	Rood: de aanbeveling moet nog in gang gezet worden.

Alleen de aanbevelingen die tot actie leiden van de ambtelijke organisatie zijn meegenomen in deze follow up rapportage. De volledige rapporten van de RKC zijn terug te vinden op de website van de Rekenkamercommissie Medemblik- Opmeer Rekenkamercommissie | Gemeente Medemblik.

- Doelmatigheid afvalstoffenheffing november 2018 Gemeente Medemblik - iBabsOnline Overzicht details
- Doeltreffendheid samenwerking Jeugdhulp mei 2019 Gemeente Medemblik - iBabsOnline Overzicht details
- Doemee Onderzoek VN verdrag handicap november 2019 Gemeente Medemblik - iBabsOnline Overzicht details

Opvolging RKC rapport Doelmatigheid afvalstoffenheffing **november 2018**					
Nr.	**Conclusie & Aanbeveling**	**Pag. rapport**	**Bestuurlijk werderhoor brief d.d. 20 nov 2018**	**Stand van zaken zomer 2021**	**Resultaat**
1.	Conclusie: De huidige raden staan te veel op afstand in de besturing en inwoners hebben geen invloed op de tarieven. Aanbevelingen: 1. Zorg dat raden meer invloed krijgen op de besturing: a. laat de raden goed ondersteunen bij het maken van hun keuze over het continueren van de aan de GR CAW gemandateerde bevoegdheid tot het vaststellen van het beleid. b. stel per gemeente eigen doelstellingen op voor het afvalstoffenbeleid c. zorg voor meer regionale/ gemeentelijke kennis over het afvalstoffendossier en gebruik deze kennis voor het beleid en het beinvloeden toekomstige prijsvorming: d. bespreek met de raden of en hoe burgers financieel geprikkeld kunnen worden door de afvalstoffenheffing.	pag. 10	Wij herkennen ons in de conclusies van het onderzoek. Naar onze mening sluiten deze goed aan op de lijn die we in CAW-verband hebben ingezet om te komen tot 1) een nieuw gemeentelijk grondstoffenplan en 2) een nieuwe gemeentelijke dienstverleningsovereenkomst voor de inzameling van het huishoudelijk afval. Beide brengen de gemeenteraad van Opmeer meer in positie in vergelijking met de huidige, achterhaalde regionale dienstverleningsovereenkomst uit 2004. de conclusie en aanbevelingen zullen wij betrekken bij voornoemde trajacten die zijn ingezet.	Met de vaststelling van het recycleplan (inclusief toepassen recycletarief) op 23 juni 2021 is de beleidsbevoegdheid, die eerder bij de Gemeenschapelijke Regeling CAW (GR CAW) lag, teruggelegd bij de raad. Deze regeling is hierop aangepast.	
2.	Conclusie: Het beleid en de huidige afspraken met HVC leiden tot hogere tarieven zonder inzicht in de onderliggende kosten van HVC. Aanbevelingen: 2. zorg dat het beleid continu kan worden aangepast op externe ontwikkelingen. a. Laat de rechtmatigheid vaststellen van 1) de wijze van doorekening van de kosten van HVC in de tarieven afvalstoffenheffing 2) de solidariteitsheffing en 3) het buiten de afvalstoffen houden van de resultaten van de recycling. b. Besluit vervolgens over het al dan niet continueren van de solidariteitsregeling. c. Laat de organisatie de verschillen onderzoeken tussen de voorcalculatie en nacalculatorisch kosten van de solidariteitsheffing. Egaliseer -indien van toepassing - verschillen tussen hoeveel burgers hebben betaald voor de solidariteitsheffing en hoeveel nacalculatie is toegestaan met een voorziening. d. Stel beleid op voor het contractmanagement met HVC en rapporteer hier periodiek over aan de raden.	pag. 10		Zie 1.	
3.	Conclusie: De grondslag en het contract met HVC leiden in de uitwerking tot grote verschillen in tarieven t.o.v. andere gemeenten. Aanbevelingen: 3. Zet bij het nieuwe contract in op verlaging van tarieven a. Laat de voor- en nadelen van DIFTAR onderzoeken voor de Westfriese gemeenten. b. Borg dat afspraken met HVC in het verlengde liggen van het afvalbeleid en de marktontwikkeling; c. Borg dat afspraken met HVC in het verlengde liggen van de uitgangspunten van de raden. d. Zorg voor een duidelijke en uniforme vastlegging van de onderbouwing van keuzes over welke gemeentelijke kosten worden doorberekend in de	pag. 10		In 2020 is met HVC een nieuwe DVO aangegaan, waarin duidelijk inzicht is verschaft in de opbouw van de tarieven.	

Opvolging RKC rapport Doelmatigheid afvalstoffenheffing **november 2018**					
Nr.	**Conclusie & Aanbeveling**	**Pag. rapport**	**Bestuurlijk werderhoor brief d.d. 20 nov 2018**	**Stand van zaken zomer 2021**	**Resultaat**
4.	Conclusie: Raden zijn nog beperkt in positie bij vaststellen tarieven Aanbevelingen: 4. Zorg dat de raden een totaal inzicht in de kosten hebben a. Zorg dat bij het vaststellen van de tarieven helderheid is over de opbouw en de onderliggende kosten; b. Maak t.a.v. de tarieven gebruik van benchmarking: c. Zorg dat het bij het vaststellen van de tarieven voor 2019, helder is dat nieuwe contractafspraken met HVC ingaan per 1 januari 2019.	pag. 10		Zie 3.	

Opvolging RKC rapport Doeltreffendheid samenwerking Jeugdhulp 2019
mei 2019

Nr.	Conclusie & Aanbeveling	pag. rapport	Bestuurlijk werderhoor brief d.d. 15 mei 2019	Stand van zaken zomer 2021	Resultaat
1.	Kaders en controle: De kaders en controle zijn nu gericht op het budget. Er is minder scherpe aandacht voor kaderstelling en controle op het maatschappelijk effect. Het risico is dat er niet scherp genoeg gestuurd wordt op de uiteindelijke doelen van de transformatie: het versterken van de eigen kracht en het terugbrengen van specialistische zorg (2de lijn). Aanbeveling: Versterk de kaderstelling en controle op het maatschappelijk effect	pag. 9	Aan de hand van kwartaalrapportages van zorgaanbieders is het aantal clienten in jeugdhulp bij de verschillende aanbieders, wachtlijsten, klachten en overige ontwikkelingen via de regionale contractmanagementgesprekken, in kaartgebracht. Het wijkteam bewaakt op clientniveau de realisatie van de zg. trajectdoelen en wachttijden. Jaarlijks wordt de klanttevredenheid onderzocht. Sinds 1 januari 2020 vindt de bekostiging van wmo en jeugdhulp op een resultaatgestuurde manier plaats. Deze nieuwe werkwijze is in zeer nauwe samenwerking met zorgaanbieders ontwikkeld. Beoogd wordt om de transformatie- en innovatiemogelijkheden binnen de geleverde zorg en ondersteuning te optimaliseren. De resultaten worden afgezet tegen de kosten hiervan. Monitoring zal plaatsvinden via contractmanagement. Met deze initiatieven wordt, naast financiele beheersing van de kosten voor jeugdhulp, gestreefd naar versterking van de maatschappelijke effecten in algemene zin. Dit is een zaak van lange adem, waarvan het ook niet eenvoudig is om het causale verband tussen maatregelen en effecten aan te tonen.	Inmiddels is een regionale (netwerk)organsiatie voor inkoop en contractmanagement en - beheer (Jeugdhulp en Wmo) ingericht; de 7 Westfriese gemeenten nemen hieraan gezamenlijk (inhoudelijk en financieel) deel op basis van een samenwerkingsovereenkomst en een Programma van Eisen waarin staat welke dienstverlening deze organsiatie op deze gebieden verzorgt voor de gemeenten. De organsiatie bewaakt of aanbieders hun verplichtingen nakomen zodat wordt voldaan aan de operationele doelstellingen van de contracten en op taktisch/strategisch niveau of de doelstellingen van de gemeente worden behaald. Er wordt maandelijks gerapporteerd aan de (regionale) bestuurlijk en ambtelijk opdrachtgevers. Dit jaar en 2022 ontwikkelt de organisatie mede hiervoor een regionaal dashboard.	
2.	Praktijk: Qua structuur heeft Opmeer (ook via de regio) veel goed geregeld. In de praktijk is lokaal meer aandacht nodig voor samenwerking met zorgpartijen: inzicht in belangen, invulling regierol, communicatie en evaluatie. Aanbeveling: Stuur in de praktijk en vooral op lokaal niveau meer op belangrijke samenwerkingsaspecten.	pag. 9 + pag. 10	Er is lokaal periodiek overleg met grote aanbieders. Als er specifieke omstandigheden zijn, vindt er overleg met zorgaanbieders plaats. Dit worden gezamelijk met de andere Westfiese gemeente gedaan: Opmeer zou dit alleen niet kunnen doen. Er is bewust gekozen (inhoudelijke en organisatorische redenen) om de afstemming en samenwerking met zorgaanbieders vooral te laten plaatsvinden op regionaal en bovenregionaal niveau. Zorgaanbieders geven hier ook de voorkeur aan. Resultaten van de enquente onder zorgaanbieders laten zien dat zij niet negatief oordelen over de samenwerking met de	Zie de toelichting hierboven.	
3.	Visie: De visie van Opmeer (juli 2016) is niet opgesteld of geactualiseerd samen met de zorgpartners. Wel zijn kenmerken van de transformatiedoelen en wijze van samenwerking beschreven. Er ontstaat een risico dat de visie niet meer geheel passend is bij de huidige situatie: Aanbeveling: Actualiseer de visie van de gemeente op de Jeugdhulp. Vertaal ook de aanbevelingen van landelijke onderzoeken op het gebied van jeugdhulp.	pag. 10	De Nota Sociaal Domein gemeente Opmeer 2016-2020 (en de daarin verwoorde visie op jeugdhulp) is niet opgesteld met zorgpartners omdat het een 'kapstoknotitie' is, waarin het gemeentelijk beleid verzameld is. In 2020 wordt het beleid geactualiseerd. Hierbij zal alle relevante informatie, data en adviezen (waaronder advies RKC) worden betrokken die op dat moment hiervoor relevant zijn. We denken hier bijvoorbeeld aan het (regionaal) uitvoeringskader inkoop sociaal domein Westfriesland 2019-2021, waarin de uitgangspunten en veranderopgaven voor de inkoop en bekostiging van de jeugdhulp en Wmo-ondersteuning is opgenomen.	De evaluatie van de nota SD 2016-2020 en de opstelling van een nieuwe nota SD 2021-2024 vindt plaats in Q3 2021 t/m Q1 2022. Hierbij worden deze conclusie en aanbeveling betrokken. In regionaal verband wordt een nieuwe visie op de jeugdhulp ontwikkeld (2021).	

4.	Ketensamenwerking: Er is nog geen nieuw beleid met concrete aandacht voor de principes van ketensamenwerking. In algemene zin is beschreven dat het netwerk de komende jaren verder door te ontwikkelen is. Echter dat is beperkt uitgewerkt naar de zes leidende principes. Aanbeveling: Ga in het nieuwe beleid (vanaf 2020?) en uitvoeringsplan nadrukkelijker en scherper aan de slag met de principes van ketensamenwerking.	pag. 11	Bij het actualiseren van het beleid in 2020 zal de samenwerking met de zorgaanbieders getoetst worden op de door de RKC gedane aanbevelingen in het rapport.	Zowel in het kader van de ontwikkeling van de nota SD als een nieuw regionaal beleidskader gaat nauwe samenwerking met zorgaanbieders plaatsvinden.	

Uitkomsten Doemee onderzoek VN-verdrag Handicap **november 2019**					
Nr.	**Conclusie & Aanbeveling**	**pag. rapport**	**Ambtelijke en bestuurlijke reactie**	**Stand van zaken zomer 2021**	**Resultaat**
1.	Samengevat: de gemeente Opmeer heeft recent regionaal een intentieverklaring ondertekend en met de huidige beleidsplannen wel impliciet maar geen specifieke aandacht voor mensen met een handicap. Beleidsmatig zijn voor WMO en Jeugd geen maatregelen genoemd. Voor participatie is dat beperkt. Het beleid is nog niet in lijn met het VN-verdrag Handicap. Zoals uit het Doemee onderzoek naar voren komt geldt dit voor een groot gedeelte van de gemeenten die hebben meegedaan aan het onderzoek. Zoals geschetst zijn er twee mogelijkheden om in het beleid invulling te geven aan het VN-verdrag Handicap: 1) Bij voorkeur – conform de wetgever – in de vorm van een integraal inclusiebeleid of een inclusieagenda. De VNG-handreiking biedt hiervoor bruikbare handvatten. De Westfriese intentieverklaring van 16 april 2019 is een begin en het is belangrijk om het beleid nu uit te werken. 2) En anders door een actualisatie van/ aanvulling op de verschillende lokale beleidsstukken (WMO en Jeugd) en regionale beleidsstukken (participatie) en beleidsstukken van andere beleidsterreinen. Daarbij is het principe van het VN-verdrag om ook de doelgroep te betrekken (ervaringsdeskundigen) of via representatie (adviesraden).	pag. 2	Het college is zich bewust van de opdracht van de wetgever om een lokale inclusie agenda op te stellen. Naar aanleiding van de intentieverklaring d.d. 16 april 2019 is duidelijk geworden dat de regiogemeenten ervoor kiezen deze agenda lokaal vorm en inhoud te geven. Het is de bedoeling dat de inclusie agenda onderdeel wordt van een bredere integrale visie op het gehele sociaal domein. De huidige beleidsnotitie Sociaal Domein van gemeente Opmeer loopt tot en met 2020. De lokale inclusie agenda zal onderdeel vormen van de beleidsnotitie Sociaal Domein die in werking treedt vanaf 2021. Een mogelijkheid is om een gezamenlijk participatietraject te volgen in aanloop naar nieuw beleid voor zowel de omgevingswet als het sociaal domein. Op korte termijn zal o.a. de klankbordgroep (burgerparticipatie) gevraagd worden om hierover mee te denken.	In Q3 t/m Q1 2022 wordt de nieuwe nota SD 2021-2024 voorbereid en geschreven; hierbij wordt deze aanbeveling en de bestuurlijke reactie betrokken.	